

متن پرسش

با عرض سلام و خسته نباشید: من سوالاتی در زمینه رزق و روزی داشتم که اخیرا با مطالعه کتاب جایگاه رزق انسان در هستی علی رغم قوت قلب گرفتن، سوالات دیگری افزون بر سوال قبلی‌ام پیش آمد. با این که در زندگی خود آثار قواعد رزق را مشاهده می‌کنم، اما این سوالات همچنان باعث مشغولیت من هستند. ۱. اگر «روزی هر جنبنده‌ای بر عهده خداست»، چرا امروزه بخشی از انسان‌ها از گرسنگی می‌میرند؟ به طوری که طبق آمار منتشر شده هر ۱۱ دقیقه یک نفر بر اثر گرسنگی می‌میرد و حدود ۸۰۰ میلیون نفر در دنیا با گرسنگی درگیر هستند. شاید دلایلی نظیر اعمال خود انسان‌ها یا عدم تلاش آن‌ها یا عدم پرداخت خمس توسط عده‌ای و ... بتوان برشمرد، اما همین مرگ بر اثر گرسنگی در دنیای حیوانات نیز وجود دارد درحالی‌که مواردی نظیر تنبلی و استعمار در دنیای حیوانات وجود ندارد و آن‌ها به طور غریزی به دنبال روزی خود هستند. ۲. در حدیثی از امام صادق (ع) در کتاب ذکر می‌شود که «خدا نه آنچنان تنگ می‌گیرد که به کلی قطع شود، و نه آنچنان وسعت می‌دهد که بی حساب باشد.» در مورد اول، همانگونه که در سوال ۱ مطرح شد مشاهده می‌شود روزی یک عده‌ای قطع می‌شود و اجل و پایان زندگی آن‌ها با نبود رزق اتفاق می‌افتد. حتی در مواردی کودکان پس از به دنیا آمدن بر اثر گرسنگی می‌میرند که با موضوع روزی از طریق شیر مادر قابل جمع نیست. همچنین در دنیا افرادی هستند که ثروت‌های بسیار عجیب در اختیار دارند که به گونه‌ای بی حد و مرز محسوب می‌شود. مشاهدات امروز ما چگونه با این حدیث قابل جمع است؟ ۳. در کلام امیرالمومنین گفته می‌شود که «قسم دوم روزی، روزی‌ای است که خود به دنبال توست.» همانگونه که مرگ به دنبال توست، و آن روزی با تلاش اندک و کافی به انسان می‌رسد. اما از طرفی اهتمام به همت و تلاش بسیار نیز توصیه شده است، در داستان راستان شهید مطهری با نقل از بحارالانوار در بخش نصیحت زاهد داستانی از امام باقر (ع) می‌آورد که ایشان در زیر گرمای آفتاب مدینه به هنگام ظهر با سختی و مشقت فراوان با همراهانش در حال کار کردن در باغی بودند. این دو وجه که روزی به دنبال ماست و سفارش فراوان به کار و تلاش و کسب روزی و این که ۹ جزء عبادت کسب و کار حلال است به نظر بنده قابل جمع نمی‌رسد. ۴. همانگونه که در کتاب نیز گفته می‌شود ثروت بسیار باعث تکبر و فقر باعث گناه است، اما چیزی که مشاهده می‌شود عدم توازن است. یعنی میزان گناه فقرا به علت قرار گرفتن در فشار و تنگنا بیشتر از میزان تکبر ثروتمندان است و انجام امور اولیه دینی نیاز به حداقلی از امکانات دارد. در سیره معصومین نیز گفته می‌شود که زندگی ایشان ساده بوده‌است، اما این ساده بودن به معنای فقیرانه و زاهدانه بودن نبوده و بلکه به معنای عدم مصرف گرایی می‌باشد. به غیر از امام علی

(ع) در دوره خلافت ایشان که علت سیره زندگی خود را حاکم بودن و هم سطح پایین ترین افراد جامعه بودن عنوان می‌کنند، سایر ائمه از ظرفیت ها و امکانات موجود در جامعه تا حد مناسبی بهره برده‌اند. بنابراین در بخش های مختلف کتاب حس می‌شود به گونه ای سعی شده است فقر در نوع هایی مطلوب نشان داده شود، اما حضرت علی (ع) فقر را فرزند تنبلی و ناتوانی عنوان می‌دارند، همان حضرت علی (ع) که در دوران خلفا مشغول به خلق ثروت بوده‌اند و باغات و قنات های بسیاری را احداث کرده بودند. پیشاپیش با تشکر از شما.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همین‌طور که متوجه‌اید و بحمدالله موضوع «رزق» را دنبال می‌کنید، سؤالات زیادی در این سال‌ها شده است که هر کدام می‌تواند بابی را در موضوع رزق بگشاید و به همین جهت پیشنهاد می‌شود به آرشیو مربوط به رزق که در آدرس پیشنهادی آمده، رجوع فرمایید. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** علاوه بر دریافت سؤال، مطالب دیگری نیز برایتان روشن می‌شود. موفق باشید

https://lobolmizan.ir/category/۶۷?tab=quests&inner_tab=all-quest